

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради
від 31.08.2021 № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ від 01.09.2021 № 131

ПОЛОЖЕННЯ
про внутрішню систему забезпечення якості освіти
Більмацького спеціалізованого
закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів «Інтелект»
Більмацької селищної ради
Більмацького району
Запорізької області

I. Загальні засади

1.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Більмацького спеціалізованого закладу загальної середньої освіти I-III ступенів «Інтелект» Більмацької селищної ради Більмацького району Запорізької області розроблено відповідно до вимог [Закону України «Про освіту» \(ст.41 Система забезпечення якості освіти\)](#), наказу Міністерства освіти України [від 30.11.2020 року № 1480 «Про затвердження методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти»](#).

1.2. Внутрішня система забезпечення якості освіти є складовою освітньої діяльності закладу, що забезпечує її якість.

Забезпечення якості загальної середньої освіти є пріоритетним напрямком та метою спільної діяльності всіх працівників.

Система забезпечення якості освіти включає компоненти:

- стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- критерії, правила й процедури оцінювання здобувачів освіти;
- критерії, правила й процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- критерії, правила й процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації всіх форм освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу.

1.3. Функціонування системи здійснюється через реалізацію таких напрямів:

- освітнє середовище закладу, яке забезпечує комфортні умови навчання та праці, вільне від всіх форм насильства та дискримінації; розвиває та мотивує до навчання;
- система оцінювання здобувачів освіти – відкрита, прозора й зрозуміла для всіх учасників освітнього процесу, що піддається кількісному та якісному вимірюванню, постійно моніториться для коригування процесу та результатів навчальної діяльності та спрямована на формування в учнів відповідальності за своє навчання, здатності до самооцінювання на засадах академічної доброчесності;
- педагогічна діяльність педагогічних працівників, зорієнтована на оволодіння учнями ключовими компетентностями та забезпечує наскрізний характер єдності навчання і виховання, налагодження партнерських стосунків, при постійному підвищенні вчителями рівня професійної майстерності для реалізації цих завдань;
- управлінські процеси закладу на основі визначених місії та цінностей та поточних цілей відповідно до структури системи внутрішнього забезпечення якості освіти та її підтримки.

Колегіальним органом управління закладу, який визначає систему та затверджує

процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, є педагогічна рада.

II. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти

2.1. Стратегія забезпечення якості освіти базується на принципах:

- *цілісності*, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на учня, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності, що визначена державною політикою в галузі освіти та відображена в нормативних документах функціонування закладу та реалізується через функції планування, організації, мотивації та контролю;
- *безперервності та наступності* на всіх етапах навчання;
- *партнерства*, що визначає співпрацю та взаємну зацікавленість учасників освітнього процесу в досягненні високої якості освітнього процесу;
- *розвитку*, що виходить з необхідності вдосконалення та коригування якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних про результативність;
- *об'єктивності, прозорості та відкритості* інформації та процедур системи.

2.2 Стратегія забезпечення якості освіти передбачає застосування механізмів:

- удосконалення освітнього середовища для забезпечення його комфортності та гарантування безпеки;
- здійснення заходів універсального дизайну, розумного пристосування та інклюзивності освітнього середовища;
- розробка та реалізація освітніх програм закладу, які визначають зміст навчання та відповідність його Державним стандартам освіти;
- заходи педагогічного та психологічного супроводу освітнього процесу, забезпечення мотиваційних та недискримінаційних аспектів;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників, заходів кадрової політики, спрямованих на посилення кадрового потенціалу;
- забезпечення академічної доброчесності;
- здійснення моніторингу якості освітнього процесу, інноваційної складової, ефективності здійснюваних заходів та щорічне його оцінювання;
- планування на основі моніторингу даних та діагностики.

III. Ресурси для організації освітнього процесу

Забезпечення комфортних та безпечних умов навчання й праці досягається за рахунок виконання таких умов:

- *безпечність* приміщення й території закладу (дотримання санітарно-гігієнічних вимог, використання безпечних матеріалів для ремонту);
- *наявність ресурсів*, необхідних для організації освітнього процесу;
- дотримання вимог *універсального дизайну і розумного пристосування* (приміщення щорічно оновлюється, удосконалюється відповідно до вимог);
- обізнаність здобувачів освіти та працівників закладу з вимогами *охорони праці, безпеки життєдіяльності*, правилами поведінки у випадку виникнення надзвичайних ситуацій, а також у разі нещасного випадку або погіршення стану здоров'я;

- здійснення *якісного й здорового харчування* під постійним контролем з боку адміністрації відповідно до сфери відповідальності та за участю батьківської громади;
- застосування підходів для *адаптації та інтеграції* здобувачів освіти до освітнього процесу, професійної адаптації працівників;
- проведення заходів щодо *запобігання будь-яким проявам дискримінації, насилля, булінгу*; дотримання порядку реагування на прояви насильницької поведінки;
- розробка та дотримання *правил поведінки учасників освітнього процесу*, що забезпечують виконання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини;
- обізнаність педагогічних працівників з *методиками роботи з дітьми з особливими освітніми потребами*;
- глибока *мотивація здобувачів освіти* до оволодіння ключовими компетенціями, що реалізується через:
 - 1) максимальне залучення учасників освітнього процесу до прийняття рішень щодо змін в організації освітнього середовища;
 - 2) наявність змінюваних експозицій учнівських робіт різної тематики;
 - 3) застосування інтерактивності в освітньому процесі;
 - 4) проведення навчальних занять поза межами класу та позакласних заходів;
 - 5) залучення освітніх та громадських організацій до реалізації освітніх програм, наскрізних ліній виховання.
 - 6) формування ціннісних орієнтацій.
- постійне *удосконалення простору* інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації відповідно до сучасних вимог.

IV. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

4.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та впровадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

4.2. Принципи академічної доброчесності.

Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності:

- *законності* - суворо дотримуватися законів України;
- *чесності та порядності* - діяти чесно і не допускати використання неправдивих тверджень у навчальній та викладацькій діяльності, методичній та практичній роботі, під час проведення наукових досліджень тощо;
- *взаємної довіри* - вільно обмінюватися ідеями та інформацією, співпрацювати та продукувати нові ідеї;
- *толерантності* - з повагою та доброзичливо ставитися до інших, їхніх думок, поглядів, переконань тощо незалежно від статі, релігії, раси, фізичного чи сімейного стану, будь-якої іншої приналежності;
- *справедливості та об'єктивності* - неупереджено ставитися один до одного, об'єктивно оцінювати результати навчальної, дослідницької та трудової діяльності без урахування особистих уподобань чи вигод;
- *компетентності й професіоналізму* - здійснювати свою діяльність на

високому професійному рівні, постійно підвищувати фаховий рівень;

- *добросовісності та персональної відповідальності* - відповідати за результати своєї діяльності, добросовісно виконуючи взяті на себе зобов'язання;

- *партнерства та взаємодопомоги* - орієнтуватися на суб'єкт-суб'єктну або партнерську взаємодію;

- *відкритості та прозорості* - усі питання та процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідної, господарської чи фінансової діяльності мають бути максимально доступними, відкритими і прозорими.

Дотримання зазначених вище принципів має бути справою доброчесності всіх учасників освітнього процесу.

4.3. Політика академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу зобов'язані:

- сумлінно та самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання;

- брати активну участь у науково-методичній, дослідницькій діяльності, конференціях, виставках, конкурсах тощо з забезпеченням права вільного вибору форм і методів з метою професійного та інтелектуального розвитку;

- брати участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідницької роботи тощо шляхом обов'язкової присутності, активної участі у засіданнях педагогічної ради та колегіальній відповідальності за прийняті рішення;

- докладати максимум зусиль щодо оволодіння теоретичними та спеціальними знаннями, практичними, професійними компетентностями через самоосвіту та підвищення кваліфікації у відповідних установах;

- виконувати оригінальні роботи в межах кожної дисципліни;

- використовувати в навчальній та науковій діяльності тільки надійні й правдиві джерела інформації та обов'язково посилалися на них, незважаючи на те, в якому вигляді вони опубліковані - електронному чи паперовому;

- надавати правдиву інформацію про результати власної навчальної (наукової, методичної, творчої) діяльності.

Педагогічні працівники зобов'язані:

- надавати якісні освітні послуги з використанням у практичній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;

- об'єктивно й неупереджено оцінювати результати навчання здобувачів освіти та здійснювати контроль за дотриманням ними академічної доброчесності;

- сумлінно й компетентно виконувати службові повноваження та професійні обов'язки, рішення й доручення керівництва, не допускати зловживань;

- постійно підвищувати професійну кваліфікацію, застосовувати у своїй діяльності інноваційні освітні методи й технології;

- дотримуватися загальновизнаних етичних норм поведінки, толерантного ставлення до колег та осіб, які здобувають освіту, їх батьків, законних представників, незважаючи на їх належність до етнічної, релігійної, культурної або соціальної спільнот;

- сприяти творчій активності осіб, що навчаються;

- контролювати дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти.

Здобувачі освіти зобов'язані:

- самостійно та добросовісно виконувати навчальні завдання, завдання

поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), відповідально ставитися до своїх обов'язків;

- особисто бути присутніми на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;

- використовувати в навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації, грамотно посилатися на них;

- у разі виникнення труднощів під час виконання навчальних чи дослідницьких завдань звертатися до інших за допомогою, яка є у межах прийнятного (редагування тексту, обговорення власних ідей тощо).

Неприйнятними під час здійснення освітньої та науково-дослідницької роботи є:

Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є:

- *академічний плагіат* – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- *самоплагіат* – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- *фабрикація* – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- *фальсифікація* – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- *списування* – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Підроблення підписів в офіційних документах (актах, звітах, угодах тощо).

Використання заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів під час контрольних заходів (шпаргалки, навушники, телефони, планшети тощо).

Несанкціонована співпраця:

- навмисна чи свідомо допомога або спроба допомоги іншому вчинити акт академічної нечесності;

- придбання в інших осіб чи організацій із наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності (звітів, рефератів, контрольних, наукових робіт, есе, статей, монографій, навчальних посібників тощо).

4.4. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

4.4.1. *Попередження академічної недоброчесності* в освітньому процесі здійснюється шляхом проведення комплексу заходів:

- інформування учасників освітнього процесу, батьків про дотримання вимог академічної доброчесності, в тому числі на сайті закладу;

- роз'яснювальна робота щодо необхідності дотримання правил академічної

етики;

- встановлення відповідальності за недотримання принципів, правил, норм академічної доброчесності;

- попередження порушень академічної доброчесності шляхом практичних консультацій та інших форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок для публікацій, конкурсів тощо;

- формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з визначенням вимог до написання письмових робіт, статей, рефератів тощо та принципів коректного застосування джерел інформації з метою недопущення плагіату;

- під час планування та формування письмових завдань рекомендується використовувати творчі завдання замість завдань на відтворення: проєкти, тези, есе, рецензії тощо.

- для здійснення видавничої діяльності, рецензування робіт, присвоєння педагогічного звання педагогічні працівники та адміністрація використовують безкоштовні сервіси перевірки робіт на плагіат;

- створення та робота комісії з питань академічної доброчесності.

4.4.2. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності:

Порушники	Вид порушення	Умова порушення	Форма відповідальності
Здобувачі освіти	Списування	- самостійні роботи; - контрольні роботи; - роботи ДПА;	Повторне виконання роботи
		I (шкільний) етап Всеукраїнських шкільних олімпіад, конкурсів	Робота учасника анулюється, не оцінюється.
Педагогічні працівники	Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	Заниження або завищення оцінки у видах діяльності: - усні відповіді; - домашні роботи; - контрольні роботи; - лабораторні та практичні роботи; - ДПА; - тематичне оцінювання; - моніторинги; - олімпіадні та конкурсні роботи	Рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань
	Фальсифікація фабрикація, плагіат	Навчально-методичні освітні продукти: - методичні рекомендації; - навчальні	Факти систематичних порушень враховуються в роботі атестаційної комісії

		посібники; - методичні посібники; - наочні посібники; - методичні збірки; - статті; - методичні розробки	
--	--	---	--

4.5. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до директора закладу із заявою. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П. І .Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи» посада» клас, особистий підпис).

4.6. Директор закладу у разі виникнення необхідності затверджує наказом склад Комісії з питань академічної доброчесності, куди входять представники педагогічного колективу, учнівського самоврядування та батьківської громади.

4.6.1. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції директору закладу щодо накладання відповідних санкцій.

4.6.2. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які проводяться на наступний день після отримання звернення.

4.6.3. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності.

4.6.4. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує голова та секретар.

4.6.5. За результатами засідання Комісія готує вмотивоване рішення у вигляді висновків щодо порушення чи непорушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

V. Критерії, правила і процедури оцінювання результатів здобуття освіти

5.1. Оцінювання результатів здобуття освіти ґрунтується *на принципах* дитиноцентризму, об'єктивності, доброчесності, справедливості, неупередженості, систематичності, критеріальності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості.

Основними *функціями* оцінювання навчальних досягнень учнів є:

- *контролююча* - визначає рівень досягнень кожного учня (учениці), готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;

- *навчальна* - сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, удосконаленню вмінь та навичок;

- *діагностико-коригувальна* - з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня (учениці) в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;

- *стимулювально-мотиваційна* - формує позитивні мотиви навчання;
- *виховна* - сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

5.2. Прозорість оцінювання

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в закладі включає критерії, правила і процедури, за якими здійснюється оцінювання.

Учні мають бути систематично поінформовані про розроблені вчителем критерії оцінювання. Інформація про критерії оцінювання може бути донесена до учнів у різних формах:

- в усній формі перед кожним видом роботи,
- у вигляді шкали оцінювання на картках для контрольних робіт,
- через інтернет-платформу,
- інші види комунікації.

5.3. Вимоги та критерії оцінювання.

5.3.1. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності:

До ключових компетентностей належать:

- *вільне володіння державною мовою* - уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

- *здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами* - активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

- *математична компетентність* - виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

- *компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій* - формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- *інноваційність* - відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі, формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

- *екологічна компетентність* - усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

- *інформаційно-комунікаційна компетентність* - опанування основи цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного

використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

- *навчання впродовж життя* - опанування умінь і навичок, необхідних для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

- *громадянські та соціальні компетентності*, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

- *культурна компетентність* - залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

- *підприємливість та фінансова грамотність* - ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

5.3.2. За компетентнісного підходу оцінюється не обсяг засвоєних знань сам по собі, а те, як ці знання використовуються для вирішення прикладних завдань.

5.3.3. Для оцінювання навчальних досягнень учнів кожен педагогічний працівник повинен спиратися на критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, затверджених Міністерством освіти і науки України:

- Про затвердження [Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів \(вихованців\) у системі загальної середньої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 13.04.2011 року № 329.](#)

- Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти: [наказ Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 року № 1222 \(Із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки № 1009 від 19.08.2016\).](#)

- Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених [наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813.](#)

Проте критерії оцінювання, запропоновані МОН, є загальними і використовуються як основа, за допомогою якої вибудовується система оцінювання кожного педагогічного працівника.

5.3.4. При виконанні обов'язкового виду роботи вчитель повинен мати розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН, а також враховують особливості вивчення теми (обсяг годин на вивчення, кількість обов'язкових робіт), освітню програму закладу освіти, компетентнісний підхід до викладання предмету (курсу), організаційну форму проведення навчального заняття).

Розроблені вчителем критерії оцінювання не потребують затвердження керівництвом закладу, проте повинні:

- мати у своїй основі чіткі і зрозумілі вимоги до навчальних результатів;
- дозволяти гарантовано досягти і перевищити ці результати;
- заохочувати учнів апробувати різні моделі досягнення результату без ризику отримати за це негативну оцінку;
- розвивати в учнів упевненість у своїх здібностях і можливостях;
- використовувати самооцінювання і взаємооцінювання як важливий елемент навчальної діяльності.

5.3.5. Основні підходи до формування критеріїв оцінювання:

- оцінювати не лише результат роботи, але й процес навчання, індивідуальний поступ кожного учня;
- позитивно оцінювати досягнення учнів, незалежно від того, значні вони чи скромні, якщо вони є результатом справжніх зусиль дитини, в цьому є мотиваційна роль оцінювання;
- оцінювати рівень аргументації та умінь учнів висловлювати свою думку.

5.3.6. Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

5.3.7. Формувальне оцінювання - відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опановування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудова індивідуальної освітньої траєкторії особистості.

Особливості формувального оцінювання:

- націлене на визначення індивідуальних досягнень кожного учня;
- не передбачає порівняння навчальних досягнень різних учнів;
- широко використовує описове оцінювання;
- застосовує зрозумілі критерії оцінювання, за якими оцінюють учня, він стає свідомим учасником процесу оцінювання і навчання;
- забезпечує зворотний зв'язок – отримання інформації про те, чого учні навчилися, а також про те, як учитель реалізував поставлені навчальні цілі;
- визначає вектор навчання: виконавши завдання, учні дізнаються про те, якого рівня вони наразі досягли і в якому напрямку їм потрібно рухатися далі.

Учитель, з метою впровадження формувального оцінювання використовує такі передумови:

- ставить перед учнями виклики у вигляді пошуку причинно-наслідкових зв'язків, розгляду проблемних задач, реалізації проектів;
- спонукає учнів до самостійного мислення і конструювання відповіді;
- заохочує до обґрунтування думок і способу міркування;
- пропонує чіткі критерії оцінювання;
- формує в учнів розуміння, що будь-яке явище або процес потрібно розглядати всебічно;
- розвиває критичне мислення учнів.

5.3.8. При оцінюванні навчальних досягнень учнів мають ураховуватися:

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість предметних умінь і навичок;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

У процесі впровадження компетентнісного підходу оцінювання навчальних досягнень спрямовується на вирішення таких основних навчальних завдань:

- розв'язання проблем і прийняття рішень;
- розуміння, а не відтворення фрагментів інформації;
- оцінювання умінь, які визначають здатність працювати в команді;
- уміння слухати, розв'язувати конфлікти, вирішувати дискусійні питання і проблеми;
- уміння застосовувати знання в реальних життєвих ситуаціях.

5.3.9. Названі вище орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень учнів: початкового, середнього, достатнього, високого.

Рівні навчальних досягнень визначаються за такими характеристиками:

Перший рівень - початковий. Відповідь учня (учениці) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень - середній. Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень - достатній. Учень (учениця) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениця) правильна, логічна, обґрунтована, хоча їм бракує власних суджень.

Четвертий рівень - високий. Знання учня (учениці) є глибокими, міцними, системними; учень (учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові характеристики.

Водночас визначення високого рівня навчальних досягнень, зокрема оцінки 12 балів, передбачає знання та вміння в межах навчальної програми і не передбачає участі школярів у олімпіадах, творчих конкурсах тощо.

5.3.10. Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня (учениці) в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми. Його основними завдання є:

- встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих

елементів змісту теми;

- встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем;
- закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є:

- індивідуальне, групове та фронтальне опитування;
- робота з діаграмами, графіками, схемами;
- робота з контурними картами;
- виконання учнями різних видів письмових робіт;
- взаємоконтроль учнів у парах і групах;
- самоконтроль тощо.

В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт тощо) та навчальної активності школярів.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять), кількістю та тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення, умовами оцінювання.

Семестрове оцінювання здійснюється за результатами тематичного, а *річне* - на основі семестрових оцінок.

Учень (учениця) має право на коригування семестрової оцінки.

При цьому потрібно мати на увазі, що відповідно до Положення про золоту медаль "За високі досягнення в навчанні" та срібну медаль "За досягнення в навчанні", затвердженого [наказом Міністерства освіти і науки України від 17.03.08 № 186 та погоджено Міністерством юстиції України № 279/14970 від 02.04.08](#), підвищення результатів семестрового оцінювання шляхом переатестації не дає підстав для нагородження випускників золотою або срібною медалями.

5.3.11. Самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти

Використання формульовального оцінювання передбачає застосування прийому самооцінювання або взаємооцінювання. Ці прийоми сприяють підвищенню ефективності формульовального оцінювання, адже коли учні володіють навичками самооцінювання і взаємооцінювання, то питання надійності і неупередженості оцінювання не виникають. Сутність самооцінювання і взаємооцінювання полягає в тому, що діти можуть оцінити себе тільки тоді, коли у них є цілі, яких вони повинні

досягти в процесі навчання, і зрозумілі критерії оцінювання.

Процедури самооцінювання / взаємооцінювання включають:

- розроблення вчителем чітких критеріїв оцінювання;
- створення необхідного психологічного настрою учнів на аналіз власних результатів або отримання коментарів від свого однокласника;
- забезпечення умов, коли критерії оцінювання учням відомі, і вони самостійно зіставляють з ними свої результати, роблячи при цьому відповідні висновки про ефективність роботи;
- складання учнями власної програми діяльності на наступний етап навчання з урахуванням отриманих результатів.

Вчителю для розвитку навичок самооцінювання/взаємооцінювання навчальної діяльності дитини необхідно:

- регулярно нагадувати учням про цілі і критерії оцінювання;
- планувати при проведенні навчальних занять час для самооцінювання/взаємооцінювання;
- оприлюднювати мету навчального заняття, критерії оцінювання навчальних досягнень;
- пам'ятати, що самооцінювання – один з видів оціночної діяльності, пов'язаний не з виставленням собі оцінок, а з процедурою оцінювання, воно найменше пов'язане з балами.

VI. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності

6.1. Якість педагогічного складу регулюється прозорими процедурами відбору, призначення та звільнення з посади, кваліфікаційними вимогами та вимогами до професійної компетентності, системою підвищення кваліфікації.

6.2. Вимоги до педагогічних працівників закладу встановлюються у відповідності до [розділу VI Закону України «Про повну загальну освіту»](#). Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу визначаються на основі положень [наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти»](#).

6.3. Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників відбувається через:

- ефективність планування та прогнозування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх технологій, форм організації освітнього процесу та підходів до оцінювання навчальних досягнень із метою формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти;
- постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників;
- налагодження партнерських взаємовідносин із здобувачами освіти, їх батьками та іншими законними представниками, працівниками закладу освіти;
- організацію педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.

6.4. Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію та сертифікацію.

Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних

працівників. Атестація педагогічних працівників здійснюється відповідно до [Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 року із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 1473 від 20.12.2011, наказом МОН № 1135 від 08.08.2013.](#)

Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою ([Положення “Про сертифікацію педагогічних працівників”, затверджене постановою КМУ №1190 від 27.12.2018 р.](#)).

6.5. Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає:

- забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи,
- вивчення необхідної документації,
- порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації.

З цією метою відбувається всебічне оцінювання педагогічної діяльності за такими параметрами:

- оцінювання освітньої діяльності педагогічного працівника: аналіз показників на основі моніторингових досліджень, зрізів знань тощо;
- оцінювання науково-методичної діяльності педагогічного працівника: аналіз показників за методичними картками вчителя;
- оцінювання суспільної та трудової дисципліни педагогічного працівника: спостереження щодо виконання педагогічними працівником Правил внутрішнього розпорядку;
- вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується.

6.6. Опис професійних компетентностей вчителя в розподілі за кваліфікаційними категоріями – спеціаліст, спеціаліст другої категорії, спеціаліст першої категорії, спеціаліст вищої категорії - міститься в Професійному стандарті за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)", затвердженому [наказом Міністерства розвитку торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 № 2736.](#)

Критерії, що містяться в Професійному стандарті вчителя, дають змогу вчителям визначати чіткі орієнтири власного професійного розвитку та сприяють об'єктивному оцінюванню професійних компетентностей під час атестації та сертифікації.

6.7. Метою підвищення кваліфікації педагогічних працівників школи є вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення їх професійних компетентностей.

Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти здійснюється відповідно до [Закону України “Про освіту”](#) та листа [МОН № 1/9-683 від 04.11.19 року «Щодо підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників»](#) та Порядку підвищення кваліфікації педагогічних працівників Більмацького спеціалізованого ЗЗСО «Інтелект», затвердженого протоколом педагогічної ради від 28.08.2020 № 1.

VII. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників

7.1. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти визначаються на основі положень [наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти»](#), де передбачено вимоги:

- наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань.
- формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.
- ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.
- організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодія закладу освіти з місцевою громадою.
- Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

7.2. Ефективність управлінської діяльності керівника під час атестації визначається за критеріями:

- саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності;
- здійснення стратегічного планування, яке базується на положеннях концепції розвитку закладу, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності;
- здійснення річного планування, що формується на стратегічних засадах розвитку закладу;
- здійснення аналізу й оцінки ефективності реалізації планів, проектів;
- забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів;
- поширення позитивної інформації про заклад;
- створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні);
- застосування ІКТ-технологій у освітньому процесі;
- забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу;
- позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.

7.3. Ділові та особистісні якості керівників визначаються за критеріями:

- цілеспрямованість та саморозвиток;
- компетентність;
- динамічність та самокритичність;
- управлінська етика;
- прогностичність та аналітичність;
- креативність, здатність до інноваційного пошуку;
- здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

7.4. За зазначеними критеріями у закладі щорічно проводиться оцінювання та самооцінювання керівників, а також реалізується система внутрішньошкільного та громадського звітування.

VIII. Моніторинг якості та ефективності освітнього процесу

8.1. Моніторинг якості та ефективності освітнього процесу охоплює стратегічні напрями розвитку закладу та здійснюється як діагностичний контроль, результатом

якого є планування та коригування діяльності закладу.

8.2. Мета, види, напрями, інструментарій моніторингу визначаються відповідним Положенням про моніторинг якості освіти.

8.3. У закладі проводиться щорічний самоаналіз за основними напрямками діяльності і комплексне самооцінювання за рік до проведення планового інституційного аудиту.

ІХ. Наявність інформаційних систем для ефективного управління закладом

9.1. У закладі створена інформаційна система, яка сприяє обґрунтованому прийняттю рішень, оптимізує управлінські процеси та дає змогу реалізувати ряд важливих завдань:

- створення електронних баз даних учнів та працівників закладу;
- створення електронних освітніх ресурсів;
- інтенсифікація роботи з документами;
- комунікація з учнями та батьками;
- створення наочності, дидактичних матеріалів в електронному вигляді;
- використання платформ для організації режиму роботи з використанням технологій дистанційного навчання;
- розроблення інструментарію моніторингових досліджень;
- використання хмарних сховищ документів;
- використання електронних підручників в освітньому процесі;
- підвищення професійного рівня педагога, обмін досвідом;
- отримання актуальної освітньої інформації.

9.2. Функціонування інформаційної системи забезпечується доступом по мережі Інтернет, наявністю локальної мережі та технічних засобів (комп'ютерів, ноутбуків, планшетів, телевізорів, проекторів, інтерактивних дошок та дисплеїв тощо), програмним забезпеченням освітнього процесу.

9.3. Розвиток інформаційного простору закладу реалізується через безперервну освіту й самоосвіту вчителів, взаємодію всіх учасників освітнього процесу через сучасні інформаційні ресурси: шкільний сайт, соціальні сервіси Viber, Facebook, канал на Youtube, платформу Google Classroom, Інформаційну систему управління освітою (ІСУО, ІТС "ДІСО"), програму Курс-школа.

Х. Створення інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування

10.1. Створення в закладі інклюзивного освітнього середовища передбачає:

- організацію безбар'єрного простору (фізичну можливість та зручність потрапляння до закладу освіти, фізичну безпеку при пересуванні в ньому; можливість вільного отримання інформації про заклад освіти й освітні послуги, що надаються);
- облаштування ресурсної кімнати (організація зони навчання та побутово-практичної зони);
- забезпечення медіатеки мультимедійними засобами для максимального наближення дітей до необхідних джерел інформації;
- застосування допоміжних технологій (інтерактивне обладнання);

- створення системи заходів із супроводу учня з особливими освітніми потребами (корекційно-розвивальні заняття з практичним психологом, соціальним педагогом);

- адаптацію та модифікацію типової освітньої програми або її компонентів (гнучкість програми, різні навчальні методики і проведення відповідного оцінювання, розробка індивідуальної програми розвитку);

- реалізацію просвітницьких заходів щодо формування толерантності, поваги до індивідуальних особливостей дітей, подолання ментальних бар'єрів у взаємодії, неупередженості та недопущення дискримінації;

- здійснення психолого-педагогічного супроводу формування у дітей з особливими освітніми потребами почуття поваги і власної гідності, усвідомлення своєї повноцінності та значущості у суспільстві.

10.2. Особам з особливими освітніми потребами освіта надається нарівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби таких осіб.

10.3. Універсальний дизайн закладу створюється на таких принципах:

- рівність і доступність використання;
- гнучкість використання;
- простота та зручність використання;
- сприйняття інформації з урахуванням різних сенсорних можливостей користувачів;
- низький рівень фізичних зусиль;
- наявність необхідного розміру і простору.

XI. Забезпечення інформативності, прозорості та публічності інформації про систему якості освіти

11.1. Публічність інформації про діяльність закладу забезпечується відповідно до вимог [Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII](#) та [Закону України «Про загальну середню освіту» від 28.09.2017 року № 2145-19](#).

11.2. На офіційному сайті закладу розміщується інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню, а саме:

- Статут закладу освіти;
- ліцензії на провадження освітньої діяльності; форми здобуття освіти;
- структура та органи управління закладу освіти;
- кадровий склад закладу освіти;
- освітні програми, що реалізуються в закладі освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою;
- територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником;
- мова освітнього процесу;
- наявність вакантних посад, порядок і умови проведення конкурсу на їх заміщення (у разі його проведення);
- матеріально-технічне забезпечення закладу освіти;
- результати моніторингу якості освіти;
- річний звіт про діяльність закладу;
- правила прийому до закладу освіти;
- інша інформація, що оприлюднюється за рішенням закладу освіти або на

вимогу законодавства.

.